

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē
॥ *saptacatvāriṃśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptacatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

nāvā sītāṃ gaṅgāpāraṃ nītvā lakṣmaṇēna tāṃ prati duḥkhēna
tadīyaparityāgavārtāyāḥ prakāṣanam

atha nāvaṃ suvistīrṇāṃ
naiṣādīṃ rāghavānujaḥ ।
ārurōha samāyuktāṃ
pūrvamārōpya maithilīm ॥ 7.47.1 ॥

sumantraṃ caiva sarathaṃ
sthīyatāmiti lakṣmaṇaḥ ।
uvāca śōkasantaptaḥ
prayāhīti ca nāvikam ॥ 7.47.2 ॥

tatastīramupāgamyā
bhāgīrathyāḥ sa lakṣmaṇaḥ ।
uvāca maithilīṃ vākyaṃ
prāñjalirbāṣpaśaṃvṛtaḥ ॥ 7.47.3 ॥

hṛdgataṃ mē mahacchalyaṃ
yasmādāryēṇa dhīmatā ।

asminnimittē vaidēhi

lōkasya vacanīkṛtaḥ || 7.47.4 ||

śrēyō hi maraṇaṁ mē'dya

mṛtyurvā yatparaṁ bhavēt |

na cāsminnīdṛśē kāryē

niyōjyō lōkaninditē || 7.47.5 ||

prasīda ca na mē pāpaṁ

kartumarhasi śōbhanē |

ityañjalikṛtō bhūmau

nīpapāta sa lakṣmaṇaḥ || 7.47.6 ||

rudantaṁ prāñjaliṁ dṛṣṭvā

kāṅkṣantaṁ mṛtyumātmanaḥ |

maithilī bhṛśasaṁvignā

lakṣmaṇaṁ vākyamabravīt || 7.47.7 ||

kimidaṁ nāvagacchāmi

brūhi tattvēna lakṣmaṇa |

paśyāmi tvāṁ na ca svastha -

mapī kṣēmaṁ mahīpatēḥ || 7.47.8 ||

śāpitō'si narēndrēṇa

yat tvaṁ santāpamāgataḥ |

tad brūyāḥ sannidhau mahya -

mahamājñāpayāmi tē || 7.47.9 ||

vaidēhyā cōdyamānastu

lakṣmaṇō dīnacētaṇaḥ |

avāṇmukhō bāṣpagalō
vākyamētaduvāca ha || 7.47.10 ||

śrutvā pariṣadō madhyē
hyapavādaṃ sudāruṇam |
purē janapadē caiva
tvatkṛtē janakātmajā || 7.47.11 ||

rāmaḥ santaptahrdayō
māṃ nivēdya gṛhaṃ gataḥ |
na tāni vacanīyāni
mayā dēvi tavāgrataḥ || 7.47.12 ||

yāni rājñā hr̥di nyastā -
nyamarṣātpr̥ṣṭhataḥ kṛtaḥ |
sā tvaṃ tyaktā nṛpatinā
nirdōṣā mama sannidhau || 7.47.13 ||

paurāpavādabhītēna
grāhyaṃ dēvi na tē'nyathā |
āśramāntēṣu ca mayā
tyaktavyā tvaṃ bhaviṣyasi || 7.47.14 ||

rājñāḥ śāsanamādāya
tathaiva kila daurhṛdam |
tadētajjāhnavītīrē
brahmarṣīṇāṃ tapōvanam || 7.47.15 ||

punyaṃ ca ramaṇīyaṃ ca
mā viśādaṃ kṛthāḥ śubhē |

rājñō daśarathasyaiva
piturmē munipuṅgavaḥ || 7.47.16 ||

sakhā paramakō viprō
vālmīkiḥ sumahāyaśāḥ |
pādacchāyāmupāgamyā
sukhamasya mahātmanaḥ |
upavāsaparaikāgrā
vasa tvaṃ janakātmajā || 7.47.17 ||

pativratātvamāsthāya
rāmaṃ kṛtvā sadā hṛdi |
śrēyastē paramaṃ dēvi
tathā kṛtvā bhaviṣyati || 7.47.18 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē saptacatvāriṃśaḥ sargaḥ ||